

200. sz. Ajánlás

a HIV/AIDS és munka világa témára vonatkozóan

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgatótestület hívott össze Genfben, és amely 2010. június 2-án 99. ülészakára ült össze,

Felismerve, hogy a HIV és az AIDS jelentős hatással van a társadalomra és a gazdaságra, a munka világára – úgy a formális, mint az informális ágazatokban –, a foglalkoztatottakra, családtagjaikra és eltartottjaikra, a munkaadói és munkavállalói szervezetekre és az állami és magánvállalkozásokra, továbbá hogy a HIV és az AIDS aláássa a tisztességes munka és a fenntartható fejlődés megteremtését, és

Újra aláhúзва a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet szerepét a HIV és az AIDS munka világában való kezelése terén, valamint annak szükségességét, hogy a Szervezet fokozza erőfeszítéseit a társadalmi igazságosság megvalósítása, valamint a HIV fertőzöttséggel és az AIDS betegséggel kapcsolatos hátrányos megkülönböztetés és megbélyegzés elleni küzdelem terén tevékenysége és mandátuma valamennyi aspektusában, és

Újra felhívva a figyelmet az informális gazdaság visszaszorításának fontosságára a tisztességes munkahelyek és a fenntartható fejlődés megteremtésével a munka világának hatékonyabb mobilizálása érdekében, válaszul a HIV és az AIDS okozta problémákra, és

Felismerve, hogy a nagyfokú társadalmi egyenlőtlenség, az információk és a tudatosság hiánya, a titoktartás hiánya, valamint a kezeléshez való hozzáférésnek és annak következetes végigvitelének elégtelensége növeli a HIV-fertőzés veszélyét, a halálozási arányt, az egyik vagy mindkét szülőt elvesztő gyermekek számát és a be nem jelentett munkavégzés kapcsán érintettek számát, és

Figyelembe véve, hogy a szegénység, a társadalmi és gazdasági egyenlőtlenség és a munkanélküliség növeli a megelőzéshez, kezeléshez, ellátáshoz és támogatáshoz való hozzáférés elvesztésének kockázatát, és így növeli a fertőzésveszélyt, és

Felismerve, hogy a HIV vagy az AIDS által érintett emberek esetében a megbélyegzés, a hátrányos megkülönböztetés és a munkahely elvesztésének veszélye akadályozza az egyes emberek HIV-fertőzöttségének megismerését, és így növeli a foglalkoztatottak HIV vírusnak való kitettségét, aláássa a szociális juttatásokhoz való jogukat, és

Felismerve, hogy a HIV és az AIDS nagyobb mértékben hat a kiszolgáltatott és veszélyeztetett csoportokra, és

Felismerve, hogy a HIV a férfiakat és a nőket egyaránt érinti, ám a nők és a lányok veszélyeztetettebbek és jobban ki vannak téve a HIV-fertőzésnek, és a nemek közötti egyenlőtlenség következtében a férfiakhoz képest aránytalanul nagy mértékben érintettek a HIV-járványokban, valamint hogy a nők szerepének erősítése emiatt kulcsfontosságú a HIV és az AIDS kérdésének globális szintű kezelése, és

Újra felhívva a figyelmet a foglalkoztatottak átfogó munkabiztonsági és -egészségügyi programok segítségével történő védelmére, és

Újra felhívva a figyelmet az ILO HIV/AIDS és a munka világa témára vonatkozó gyakorlati szabályzatának (2001) fontosságára és az az által kiváltott hatások erősítésére, mivel annak megvalósítása sok tekintetben korlátozott és hiányos, és

Felismerve a HIV/AIDS és a munka világa téma szempontjából releváns nemzetközi munkaügyi egyezmények és ajánlások, valamint egyéb nemzetközi okmányok terjesztésének és megvalósításának szükségességét, beleértve azokat is, amelyek hangsúlyozzák az elérhető legjobb egészségi állapothoz és a tisztességes életszínvonalhoz való jogot, és

Újra felhívva a figyelmet a munkaadói és munkavállalói szervezetek különös szerepére a HIV és az AIDS vonatkozásában a munka világában, illetve azon keresztül adott válaszokkal kapcsolatos nemzeti és nemzetközi törekvések segítésében és támogatásában, és

Felismerve a munkahelyek fontos szerepét a megelőzéssel, kezeléssel, ellátással és támogatással kapcsolatos tájékoztatás terén a HIV és az AIDS nemzeti szintű kezelésében, és

Aláhúzva a nemzetközi együttműködés folytatásának és fokozásának szükségességét, különösen a Közös ENSZ HIV/AIDS Programja vonatkozásában, a jelen Ajánlás végrehajtását célzó erőfeszítések támogatása érdekében, és

Újra felhívva a figyelmet a HIV/AIDS témával foglalkozó struktúrákkal való nemzeti, regionális és nemzetközi szintű együttműködés fontosságára, ideértve az egészségügyi ágazatot és az illetékes szervezeteket, különösen a HIV-fertőzött emberek képviselőit, és

Aláhúzva egy olyan nemzetközi szabvány létrehozásának szükségességét, amely útmutatóul szolgálhat a kormányzatok és a munkaadói és munkavállalói szervezetek számára szerep- és felelősségi köreik meghatározása során valamennyi szinten, és

Miután úgy határozott, hogy bizonyos javaslatokat fogad el a HIV/AIDS és a munka világa területre vonatkozólag, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat Ajánlás formájában adja közre;

a mai napon, kettőezer-tíz június tizenhetedikén elfogadja a következő Ajánlást, amely a 2010. évi HIV/AIDS Ajánlás néven idézhető.

I. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. A jelen Ajánlás alkalmazásában:

(a) **HIV:** az emberi immunhiány-előidéző vírus, amely károsítja az ember immunrendszerét. A fertőzés megfelelő intézkedésekkel megelőzhető;

(b) **AIDS:** szerzett immunhiányos szindróma, amely az előrehaladott HIV-fertőzöttség következménye, és amelyre opportunista fertőzések vagy a HIV vírushoz kapcsolódó daganatos megbetegedések (vagy mindkettő) jellemzők;

(c) **HIV-fertőzött:** a HIV vírus által megfertőződött személy;

(d) **megbélyegzés:** olyan társadalmi jelzés, amely egy adott személyhez kapcsolódóan általában kirekesztéshez vezet vagy akadályozza a társadalmi élet HIV-fertőzött vagy HIV által érintett személy általi teljes körű élvezetét;

(e) **hátrányos megkülönböztetés:** olyan megkülönböztetés, kirekesztés vagy preferencia, amelynek következtében megszűnik vagy sérül az esélyegyenlőség vagy az egyenlő bánásmód a munkahelyeken vagy a szakmában a (munkahelyi) hátrányos megkülönböztetésről szóló 1958. évi Egyezményben és 1958. évi Ajánlásban leírtak szerint;

(f) **érintett személyek:** olyan személyek, akiknek az életét a HIV vagy az AIDS megváltoztatta a betegség szélesebb körű hatásai révén;

(g) **ésszerű intézkedés:** egy munkakör vagy munkahely bármely, ésszerűen végrehajtható megváltoztatása vagy kiigazítása, amely a HIV fertőzött vagy AIDS betegségben szenvedő személyek számára munkalehetőséget, munkát vagy munkahelyi előrelépést biztosít;

(h) **kiszolgáltatottság:** esélyegyenlőtlenség, társadalmi kirekesztődés, munkanélküliség vagy bizonytalan állás, amely azon társadalmi, kulturális, politikai és gazdasági tényezők következménye, amelyek a HIV-fertőzésre és az AIDS betegségre hajlamosabbá teszik az embert;

(i) **munkahely:** bármely olyan hely, ahol foglalkoztatottak végzik tevékenységüket; és

(j) **foglalkoztatott:** bármely olyan személy, aki bármilyen formában vagy megállapodás keretében dolgozik.

II. HATÁLY

2. A jelen Ajánlás hatálya alá tartoznak az alábbiak:

(a) bármely olyan foglalkoztatott, aki bármilyen formában vagy megállapodás keretében, bármely munkahelyen dolgozik, így:

(i) bármilyen foglalkoztatásban vagy szakmában dolgozó személyek;

(ii) képzés alatt álló személyek, beleértve a gyakornokokat és szakmai gyakorlaton lévőket is;

(iii) önkéntesek;

(iv) álláskereső és állásokat megpályázók; és

(v) elbocsátott és felfüggesztett foglalkoztatott személyeket;

(b) minden gazdasági tevékenységi ágazat, így a köz- és a magánszféra, valamint a formális és az informális gazdaság; és

(c) fegyveres erők és egyenruhás szolgálatok.

III. ÁLTALÁNOS ALAPELVEK

3. A HIV/AIDS a munka világában kérdéskörre adott nemzeti szintű válaszok keretében tett lépések mindegyikére az alábbi általános alapelvek vonatkoznak:

(a) a HIV és az AIDS kezelésére úgy kell tekinteni, hogy az hozzájárul az emberi jogok és az alapvető szabadságok biztosításához, valamint a nemek közötti egyenlőséghez a foglalkoztatottak, családtagjaik és eltartottjaik vonatkozásában;

(b) a HIV vírust és az AIDS betegséget munkahelyi kérdésként kell felfogni és kezelni, amelyet a betegség elleni nemzeti, regionális és nemzetközi szintű kezelésének alapvető elemeként kell értelmezni, és amelyben a munkaadói és munkavállalói szervezeteknek is teljes körűen részt kell venniük;

(c) a foglalkoztatottak, illetve különösen az álláskereső és állásokat megpályázók ellen nem lehet hátrányos megkülönböztetést alkalmazni a vélt vagy valós HIV-fertőzöttség okán vagy amiatt, hogy a világ olyan térségéből származnak vagy a népesség olyan szegmenséhez tartoznak, amely általában kockázatosabbnak vagy kiszolgáltatottabbnak minősül a HIV-fertőzés szempontjából;

(d) a HIV-fertőzés minden eszközzel történő megelőzése első számú prioritás kell, hogy legyen;

- (e) a foglalkoztatottaknak, családtagjaiknak és eltartottjaiknak hozzá kell férniük a HIV és az AIDS területéhez kapcsolódó megelőzési, kezelési, ellátási és támogatási programokhoz és részt kell venniük azokban, továbbá a munkahelyeknek is szerepet kell vállalniuk e szolgáltatások elérhetővé tételében;
- (f) fel kell ismerni és erősíteni kell a foglalkoztatottak részvételét és bevonását a nemzeti és munkahelyi programok kidolgozásában, megvalósításában és értékelésében;
- (g) a foglalkoztatottaknak részt kell venniük azokban a programokban, amelyeknek célja a HIV vírus és az egyéb kapcsolódó fertőző betegségek, pl. a tuberkulózis munkahelyi átadásával kapcsolatos kockázatok kiszűrése;
- (h) a foglalkoztatottaknak, családtagjaiknak és eltartottjaiknak élvezniük kell a magánélet védelmét, ideértve a HIV vírussal és az AIDS betegséggel kapcsolatos titoktartást, különösen saját HIV-fertőzöttségük tekintetében;
- (i) egyetlen foglalkoztatott sem kényszeríthető arra, hogy HIV-vizsgálatnak vesse alá magát vagy közzétegye HIV-státuszát;
- (j) a HIV és az AIDS munka világában való kezelését szolgáló intézkedéseket a nemzeti fejlesztési politikák és programok részeként kell meghozni, ideértve a munkaügyet, az oktatást, a szociális védelmet és az egészségügyet; és
- (k) a foglalkoztatottak védelme azokban a szakmákban, amelyek különösen ki vannak téve a HIV-fertőzés kockázatának.

IV. NEMZETI POLITIKÁK ÉS PROGRAMOK

4. A tagoknak

- (a) nemzeti politikákat és programokat kell elfogadniuk a HIV/AIDS és a munka világa, illetve a munkabiztonság és -egészségügy területén, amennyiben ezek még nem léteznek; és
- (b) be kell építeniük a HIV/AIDS és a munka világa területén elfogadott politikáikat és programjaikat fejlesztési terveikbe és szegénység felszámolását célzó stratégiájukba, ideértve – szükség szerint – a tisztességes munkát, a fenntartható vállalkozásokat vagy a jövedelem-generáló stratégiákat.

5. A nemzeti politikák és programok kidolgozása során az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az ILO HIV és az AIDS területére vonatkozó, 2001. évi gyakorlati szabályzatát és annak esetleges későbbi módosításait, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyéb okmányait és a tárgykörben született egyéb nemzetközi iránymutatásokat.

6. A nemzeti politikákat és programokat az illetékes hatóságoknak kell kidolgozniuk, konzultálva a legreprezentatívabb munkaadói és munkavállalói szervezetekkel, valamint a HIV-fertőzötteket képviselő szervezetekkel, figyelembe véve a megfelelő ágazatok, különösen az egészségügyi ágazat véleményét.

7. A nemzeti politikák és programok kidolgozása során az illetékes hatóságoknak tekintettel kell lenniük a munkahelyek megelőzésben, kezelésben, ellátásban és támogatásban betöltött szerepére, ideértve az önkéntes tanácsadásban és vizsgálatban való részvételt, együttműködve a helyi közösségekkel.

8. A tagoknak minden lehetőséget ki kell használniuk a HIV/AIDS és a munka világa területén elfogadott politikáikkal és programjaikkal kapcsolatos információk terjesztése érdekében a munkaadói és munkavállalói szervezeteken, más illetékes HIV és az AIDS szervezeteken és a nyilvánosság csatornáin keresztül.

A HÁTRÁNYOS MEGKÜLÖNBÖZTETÉS, VALAMINT AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG ÉS AZ EGYENLŐ BÁNÁSMÓD ELŐSEGÍTÉSE

9. A kormányoknak a legreprezentatívabb munkaadói és munkavállalói szervezetekkel konzultálva mérlegelniük kell, hogy ugyanolyan szintű védelmet nyújtsanak a vélt vagy valós HIV-fertőzöttség miatti hátrányos megkülönböztetés megelőzésére, mint amelyet a (munkahelyi) hátrányos megkülönböztetésről szóló 1958. évi egyezmény ír elő.

10. A vélt vagy valós HIV-fertőzöttség nem képezheti olyan hátrányos megkülönböztetés alapját, amely megakadályozza a munkaerő felvételét vagy további foglalkoztatását, illetve a (munkahelyi) hátrányos megkülönböztetésről szóló 1958. évi egyezmény szerinti esélyegyenlőség érvényesülését.

11. Vélt vagy valós HIV-fertőzöttség miatt nem mondható fel a munkaviszony. A HIV és az AIDS vagy az azzal kapcsolatos ápolás miatti átmeneti munkahelyi hiányzásokat ugyanúgy kell kezelni, mint más egészségügyi okokból adódó távolléteket, figyelembe véve a munkaviszony felmondásáról szóló 1982. évi egyezményt.

12. Amennyiben a munkahelyi hátrányos megkülönböztetés elleni meglévő intézkedések nem elegendők a HIV vírussal vagy az AIDS betegséggel kapcsolatos hátrányos megkülönböztetés elleni védelemhez, a tagoknak módosítaniuk kell ezeket az intézkedéseket vagy új intézkedéseket kell hozniuk, biztosítva azok eredményes és átlátható végrehajtását.

13. A HIV vírushoz köthető betegségekben szenvedő személyektől nem szabad megvonni munkájuk folytatásának lehetőségét, adott esetben ésszerű intézkedéseket hozva, mindaddig, amíg erre orvosilag alkalmasak. Ösztönözni kell az ilyen emberek képességeik szerinti munkakörbe való áthelyezésére, más munkahelyek keresésére és a megfelelő képzésre, illetve a munkahelyükre való visszatérés lehetővé tételére irányuló intézkedéseket, figyelembe véve a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet és az ENSZ vonatkozó okmányait.

14. A munkahelyen vagy azon keresztül intézkedéseket kell hozni a HIV vírus terjedésének csökkentésére és hatásának mérséklésére az alábbi eszközökkel:

- (a) az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletének biztosítása;
- (b) a nemek közötti egyenlőség biztosítása és a nők szerepének erősítése;
- (c) a munkahelyi erőszakot és zaklatást megakadályozó és tiltó intézkedések;
- (d) a nők és a férfiak HIV és az AIDS kezelésében való aktív részvételének támogatása;
- (e) az összes foglalkoztatott bevonásának és fokozott szerepének támogatása, függetlenül szexuális irányultságuktól és attól, hogy kiszolgáltatott csoportba tartoznak-e;
- (f) a nők és a férfiak szexuális és reprodukív egészségének, illetve szexuális és reprodukív egészségvédelemhez fűződő jogának előmozdítása; és
- (g) a személyes adatokra, így az orvosi adatokra vonatkozó hatékony titoktartás biztosítása.

MEGELŐZÉS

15. A megelőzési stratégiákat az adott ország viszonyaihoz és a munkahelytípusokhoz kell igazítani, és azok kidolgozásakor figyelembe kell venni a nemi, kulturális, társadalmi és gazdasági szempontokat.

16. A megelőzési programoknak biztosítaniuk kell az alábbiakat:

(a) hogy a különböző elérhető kommunikációs csatornák révén pontos, releváns és időszerű információk álljanak rendelkezésre és legyenek hozzáférhetők mindenki számára, az adott kultúrának megfelelő formában és nyelven;

(b) átfogó oktatási programok annak érdekében, hogy a nők és a férfiak értsék és csökkentsék a HIV-fertőzés valamennyi formájának kockázatát, beleértve az anya-gyermek közötti fertőzést is, és tisztában legyenek azzal, meg változtatniuk kell a fertőzéshez kapcsolódó kockázattal szemben tanúsított magatartásukon;

(c) hatékony munkabiztonsági és -egészségügyi intézkedések;

(d) olyan intézkedések, amelyek arra ösztönzik a foglalkoztatottakat, hogy önkéntes tanácsadás és vizsgálatok révén megismerjék saját HIV-státuszukat;

(e) hozzáférés a megelőzés valamennyi eszközéhez, korlátozás nélkül ideértve a szükséges eszközök – különösen a férfi és női óvszerek – rendelkezésre állásának garantálását, illetve adott esetben az ezek helyes használatára vonatkozó tájékoztatás és az expozíciót követően alkalmazott profilaxis;

(f) a magas kockázatú magatartásformák csökkentésére irányuló hathatós intézkedések, ideértve a legveszélyeztetettebb csoportokat, a HIV-fertőzések számának mérséklése érdekében; és

(g) kárscökkentési stratégiák az Egészségügyi Világszervezet (WHO), az Közös ENSZ HIV/AIDS program (UNAIDS) és az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatala (UNODC) által kiadott iránymutatások és más releváns útmutatók alapján.

KEZELÉS ÉS ELLÁTÁS

17. A tagoknak biztosítaniuk kell, hogy a munkahelyi egészségvédelmi beavatkozásokhoz kapcsolódó politikáik és programjaik a munkaadókkal és a foglalkoztatottakkal, illetve ezek képviselőivel közösen kerülnek kidolgozásra, és kapcsolódnak a közegészségügyi szolgáltatásokhoz. A lehető legszélesebb körű, megfelelő és hatékony beavatkozásokat kell kínálniuk a HIV és az AIDS terjedésének megakadályozására és hatásaik kézben tartására.

18. A tagoknak biztosítaniuk kell, hogy a HIV-fertőzött foglalkoztatottak és azok eltartottjai teljes körűen hozzájussanak a szükséges egészségügyi ellátáshoz, akár a közegészségügyi rendszeren, akár a társadalombiztosítási rendszeren, akár magánbiztosítókon, akár más konstrukciókon keresztül. A tagoknak ezenkívül biztosítaniuk kell a foglalkoztatottak oktatását és felvilágosítását, ezzel segítve az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférésüket.

19. A jelen Ajánlás által érintett minden személy, beleértve a HIV-fertőzött foglalkoztatottakat, családtagjaikat és eltartottjaikat is, jogosult egészségügyi szolgáltatásokat igénybe venni. E szolgáltatások keretében ingyenesen vagy elérhető áron kell hozzájutniuk az alábbiakhoz:

(a) önkéntes tanácsadás és vizsgálatok;

- (b) antiretrovirális kezelés és a kezelési előírások betartására vonatkozó oktatás, tájékoztatás és támogatás;
- (c) a kezelésnek megfelelő táplálkozás;
- (d) oportunistá fertőzések, más nemi úton terjedő fertőzések és egyéb, a HIV vírushoz köthető betegségek, különösen a tuberkulózis kezelése; és
- (e) támogatási és megelőzési programok HIV-fertőzött emberek részére, ideértve a pszichológiai támogatást is.

20. A foglalkoztatottakkal és eltartottjaikkal szemben nem alkalmazható hátrányos megkülönböztetés a vélt vagy valós HIV-fertőzöttség miatt a társadalombiztosítási rendszerekhez és a kiegészítő nyugdíjbiztosítási konstrukciókhoz való hozzáférés, illetve az ilyen konstrukciók által biztosított előnyök tekintetében, ideértve az egészségügyi, rokkantsági, valamint halálesetek bekövetkezésekor a túlélő hozzátartozóknak járó juttatásokat.

TÁMOGATÁS

21. Az ellátási és támogatási programoknak ésszerű munkahelyi intézkedéseket kell tartalmazniuk a HIV-fertőzött vagy más, a HIV vírushoz köthető betegségekben szenvedő személyekre vonatkozóan, a nemzeti sajátosságok megfelelő figyelembevételével. A munkát a HIV és az AIDS epizódszerű jellegének, továbbá a kezelések esetleges mellékhatásainak figyelembevételével kell szervezni.

22. A tagoknak elő kell mozdítaniuk a HIV-fertőzöttek munkahelyi megtartását és felvételét. A tagoknak mérlegelniük kell a támogatás bővítését a munkaviszony és a munkanélküliség időszakai alatt, szükség esetén ideértve a HIV-fertőzöttek vagy a HIV vagy az AIDS által érintett emberek jövedelemtermelési lehetőségeit is.

23. Azokban az esetekben, amikor közvetlen kapcsolat van egy munkahely és a fertőzési kockázat között, az AIDS betegséget és a HIV-fertőzést foglalkozási megbetegedésként vagy munkahelyi balesetként kell kezelni, összhangban a nemzeti eljárásokkal és definíciókkal és hivatkozva a foglalkozási megbetegedések jegyzékére vonatkozó 2002. évi ajánlásra, valamint a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyéb okmányaira.

VIZSGÁLATOK, MAGÁNÉLET ÉS TITOKTARTÁS

24. A vizsgálatoknak teljes mértékben önkéntesnek és kényszerítés-mentesnek kell lennie, és a vizsgálati programok során be kell tartani a titoktartásra, tanácsadásra és hozzájárulásra vonatkozó nemzetközi iránymutatásokat.

25. A HIV-vizsgálat és a HIV vírusra irányuló egyéb szűrések nem követelhetők meg a foglalkoztatottaktól, beleértve a migráns munkavállalókat, álláskeresőket és állásokat megpályázókat is.

26. A HIV-vizsgálatok eredménye titkos és nem veszélyeztetheti a munkahelyek elérhetőségét, a munkaviszonyt, a munkahelyek biztonságát és az előrelépési lehetőségeket.

27. A foglalkoztatottaktól – beleértve a migráns munkavállalókat, álláskeresőket és állásokat megpályázókat is – nem követelhető meg származási, tranzit- vagy célország szerint, hogy a HIV vírussal kapcsolatos tájékoztatást adjanak magukról vagy másokról. Az ilyen információkhoz való hozzáférés az ILO által kiadott, a foglalkoztatottak személyes adataira vonatkozó 1997. évi gyakorlati szabályzat szerinti titoktartási szabályok, valamint más vonatkozó nemzetközi adatvédelmi szabványok hatálya alá tartozik.

28. A migráns, valamint az álláskeresés céljából kivándorolni készülő foglalkoztatottak nem akadályozhatók meg kivándorlási szándékukban származási, tranzit- vagy célország szerint, vélt vagy valós HIV-fertőzöttségük miatt.

29. A tagoknak könnyen hozzáférhető vitarendezési eljárásokat kell életbe léptetniük a fenti jogaikban megsértett foglalkoztatottakkal szembeni jóvátétel érdekében.

MUNKAHELYI BIZTONSÁG ÉS EGÉSZSÉG

30. A munkahelyi környezetnek biztonságosnak és egészségesnek kell lennie a HIV munkahelyi terjedésének megakadályozása érdekében, figyelembe véve a munkahelyi biztonságáról és egészségvédelméről szóló 1981. évi egyezményt és 1981. évi ajánlást, a munkahelyi biztonság és egészségvédelem 2006. évi általános stratégiáját és a 2006. évi ajánlást, valamint más kapcsolódó nemzetközi okmányokat, így a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal és a WHO közös iránymutatásait.

31. A foglalkoztatottak HIV vírusnak való kitettségét megelőzni hivatott biztonsági és egészségügyi intézkedések között általános óvintézkedéseket és baleset- és veszélyhelyzet-megelőzési intézkedéseket kell hozni, ideértve a szervezeti intézkedéseket, a műszaki és munkahelyi gyakorlatokkal kapcsolatos ellenőrzéseket, adott esetben a személyi védőfelszerelések alkalmazását, a környezetvédelmi ellenőrzéseket, az expozíciót követően alkalmazott profilaxist és más, a HIV-fertőzés kockázatát csökkentő biztonsági intézkedéseket, különösen a legveszélyeztetettebb foglalkozásokban, például az egészségügyi ágazatban.

32. Ha egy munkahelyen fennáll a HIV vírussal való megfertőződés lehetősége, a foglalkoztatottaknak oktatást és képzést kell kapniuk a terjedés módjairól, illetve a kitettség és a fertőzés megelőzésére megteendő lépésekről. A tagoknak intézkedéseket kell hozniuk a megelőzés, a biztonság és az egészség vonatkozó szabványoknak megfelelő szavatolása érdekében.

33. A tudatosságnövelő intézkedések során hangsúlyozni kell, hogy a HIV nem terjed esetenkénti fizikai érintkezés útján, valamint hogy egy HIV-fertőzött jelenléte nem jelent munkahelyi kockázatot.

34. A munka-egészségügyi, valamint a munkahelyi biztonsághoz és egészséghez kapcsolódó munkahelyi mechanizmusoknak ki kell térniük a HIV és az AIDS problémájára, figyelembe véve a munka-egészségügyi szolgálatokról szóló 1985. évi egyezményt és 1985. évi ajánlást, valamint az egészségügyi szolgálatokról és a HIV/AIDS területéről szóló, 2005. évi közös ILO/WHO iránymutatásokat, illetve ezek bármely későbbi módosítását és más vonatkozó nemzetközi okmányokat.

GYERMEKEK ÉS FIATALOK

35. A tagoknak intézkedéseket kell hozniuk annak érdekében, hogy csökkentsék a családtagok vagy gondozók AIDS betegségéből vagy amiatt bekövetkező halálából adódó gyermekmunka és gyermekkereskedelem mértékét és a gyermekek HIV vírusnak való kitettségét, figyelembe véve az ILO 1998. évi a munka világára vonatkozó alapvető elvekről és jogokról szóló nyilatkozatát, az alsó korhatárról szóló 1973. évi egyezményt és 1973. évi ajánlást, valamint a gyermekmunka legrosszabb formáiról szóló 1999. évi egyezményt és 1999. évi ajánlást. Különleges intézkedéseket kell hozni e gyermekek szexuális zaklatás és szexuális kizsákmányolás elleni védelmére.

36. A tagoknak védeniük kell a fiatal munkavállalókat a HIV-fertőzés ellen és bele kell foglalniuk a gyermekek és fiatalok HIV/AIDS kezelésével kapcsolatos speciális igényeit a nemzeti politikáikba és programjaikba. Ide tartozik az objektív szexuális és reprodukció egészségügyi oktatás, különösen a HIV és az AIDS területével kapcsolatos információk szakképzési, valamint fiataloknak szervezett foglalkoztatási programok és szolgáltatások keretében történő terjesztése.

V. VÉGREHAJTÁS

37. A HIV/AIDS és a munka világa területére vonatkozó nemzeti politikáknak és programoknak

(a) a legreprezentatívabb munkaadói és munkavállalói szervezetekkel és más érintett felekkel - ideértve a megfelelő köz-, illetve magán munka-egészségügyi struktúrákat - folytatott konzultáció útján, megfelelően érvényt kell adni az alábbi eszközök közül egy vagy több felhasználásával:

- (i) nemzeti jogszabályok és rendelkezések;
- (ii) kollektív szerződések;
- (iii) nemzeti és munkahelyi politikák és cselekvési programok; és
- (iv) ágazati stratégiák, különös tekintettel a jelen Ajánlás hatálya alá tartozó legvesélyeztetettebb személyekre;

(b) biztosítani kell a munkaügyi kérdésekben illetékes bírósági hatóságok és a munkaügyi igazgatási hatóságok részvételét az irányelvek és programok tervezésében és végrehajtásában, továbbá e tekintetben képzést kell biztosítani a számukra;

(c) a nemzeti jogszabályokban és előírásokban megfelelő intézkedésekkel biztosítani kell az adatvédelmi és titoktartási előírások, illetve a jelen Ajánlásban megfogalmazott egyéb védelmi szabályok megszegésének kezelését;

(d) biztosítani kell az érintett hatóságok, valamint a köz- és magánszolgáltatók közötti együttműködést és egyeztetést, egyebek mellett a biztosítási és juttatási programok és más programok tekintetében;

(e) elő kell mozdítaniuk és támogatniuk kell minden vállalkozást a nemzeti irányelvek és programok megvalósításában, többek között ellátási láncakon és elosztási csatornáikon keresztül, a munkaadói és munkavállalói szervezetek részvételével, továbbá biztosítaniuk kell, hogy az exportfeldolgozó övezetekben működő vállalkozások is betartják az előírásokat;

(f) elő kell mozdítaniuk a szociális párbeszédet, egyebek mellett konzultációkkal és tárgyalásokkal a (nemzetközi munkaügyi normákra vonatkozó) háromoldalú egyeztetésről szóló 1976. évi egyezmény szerint, továbbá a kormányzati szervek, a köz- és magánszféra munkaadói és képviselői közötti egyéb együttműködési formákat, tekintetbe véve a munka-

egészségügyi személyzet, a HIV/AIDS-szakértők és más felek véleményét, ideértve a HIV-fertőzötteket képviselő szervezeteket, a nemzetközi szervezeteket, az illetékes civil szervezeteket és az országos egyeztető mechanizmusokat;

(g) úgy kell megfogalmazni, végrehajtani, rendszeresen felülvizsgálni és aktualizálni őket, hogy tükrözzék a legújabb tudományos és társadalmi fejleményeket, valamint a nemi és kulturális szempontok beépítésének szükségességét;

(h) össze kell hangolni őket egyebek mellett a munkaügyi, szociális biztonsági és egészségügyi irányelvekkel és programokkal; és

(i) biztosítaniuk kell, hogy a tagok ésszerű eszközökkel szavatolják a végrehajtásukat, kellő mértékben figyelembe véve a nemzeti sajátosságokat, valamint a munkaadók és munkavállalók kapacitását.

SZOCIÁLIS PÁRBESZÉD

38. A HIV és az AIDS területére vonatkozó nemzeti politikáknak és programoknak a munkaadók és munkavállalók, illetve képviselőik és a kormányzat közötti együttműködésen és bizalmon kell alapulnia, a HIV-fertőzöttek aktív munkahelyi bevonása mellett.

39. A munkaadói és munkavállalói szervezeteknek elő kell mozdítaniuk a HIV/AIDS-tudatosság növelését, ideértve a megelőzés és a diszkriminációmentesség területét is, tagjaik képzése és tájékoztatása révén. Ezeket a nemi és kulturális szempontokra érzékenyen kell kialakítani.

OKTATÁS, KÉPZÉS, TÁJÉKOZTATÁS ÉS KONZULTÁCIÓ

40. A munkahelyeken a HIV és az AIDS területével kapcsolatban nyújtott képzést, biztonsági utasításokat és más szükséges útmutatást jól érthető formában kell megadni úgy, hogy az minden foglalkoztatott számára hozzáférhető legyen, ideértve különösen a migráns munkavállalókat, az újonnan felvett vagy tapasztalatlan munkavállalókat, a fiatal munkavállalókat és a képzés alatt álló személyeket, így a gyakornokokat és a szakmai gyakorlaton lévőket. A képzésnek, az utasításoknak és az útmutatásnak érzékenynek kell lennie a nemi és kulturális szempontokra, és azokat a munkaerő jellemzőinek megfelelően kell kialakítani, figyelembe véve az aktuális kockázati tényezőket.

41. A munkaadóknak, vezetőknek és a munkavállalók képviselőinek naprakész tudományos és társadalmi-gazdasági információkat, továbbá szükség esetén a HIV és az AIDS területére vonatkozó oktatást és képzést kell rendelkezésére bocsátani, hogy meg tudják hozni a megfelelő intézkedéseket a munkahelyen.

42. A foglalkoztatottaknak, beleértve a gyakornokokat, képzés alatt állókat és önkénteseket is, tudatosságnövelő tájékoztatást és megfelelő képzést kell kapniuk a HIV-fertőzések megakadályozására szolgáló eljárásokról a munkahelyi balesetek és elsősegélynyújtás tekintetében. Azon foglalkoztatottaknak, akik a munkájukból adódóan emberi vérrrel, vérkészítményekkel vagy más testnedvekkel érintkeznek, további képzésben kell részesülniük a kitétség megelőzése, bejelentése, valamint az expozíciót követően alkalmazott profilaxis terén.

43. A munkavállalóknak és képviselőiknek jogában áll a HIV és az AIDS területét érintő munkahelyi irányelvek és programok megvalósítása érdekében hozott intézkedésekre vonatkozó tájékoztatáshoz és konzultációhoz. A munkavállalók és a munkaadók képviselőinek a nemzeti gyakorlatnak megfelelően kell részt venniük a munkahelyi ellenőrzésekben.

KÖZSZOLGÁLTATÁSOK

44. Felül kell vizsgálni és adott esetben erősíteni kell a munkaügyi igazgatási szolgáltatások, többek között a munkaügyi felügyelőség, valamint a munkaügyi kérdésekben illetékes bírósági hatóságok HIV és az AIDS kezelésében betöltött szerepét.

45. Meg kell erősíteni a közegészségügyi rendszereket, és azoknak követniük kell az ILO és a WHO által az egészségügyi szolgáltatásokról és a HIV/AIDS-ről kiadott 2005. évi közös iránymutatásokat és azok bármely későbbi módosítását, hogy bővíthető legyen a megelőzéshez, kezeléshez, ellátáshoz és támogatáshoz való hozzáférés, és csökkenjen a közszolgáltatások, különösen az egészségügyi munkavállalók HIV és az AIDS miatti leterheltsége.

NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS

46. A tagoknak két- vagy többoldalú megállapodások, a multilaterális rendszerben való részvétel vagy más hathatós eszközök útján együtt kell működniük a jelen Ajánlás érvényre juttatása érdekében.

47. A migráns munkavállalók számára a HIV-fertőzéssel kapcsolatos megelőzés, kezelés, ellátás és támogatás lehetőségét biztosító intézkedéseket származási, tranzit- vagy célország szerint kell meghozni, és az érintett országokkal szükség esetén szerződést kell kötni.

48. Ösztönözni kell a tagállamok, a HIV és az AIDS területén működő nemzeti struktúráik és az illetékes nemzetközi szervezetek közötti együttműködést, amelynek ki kell terjednie a HIV vírus kézben tartására hozott intézkedésekkel kapcsolatos szisztematikus információcserére is.

49. A tagoknak és a multilaterális szervezeteknek külön hangsúlyt kell fektetniük az egyeztetésre és a szükséges erőforrásokra az egyes országok, különösen a leginkább érintett országok igényeinek kielégítése érdekében a HIV-fertőzéssel kapcsolatos megelőzést, kezelést, ellátást és támogatást szolgáló nemzetközi stratégiák és programok kidolgozása terén.

50. A tagoknak és a nemzetközi szervezeteknek törekedniük kell a különböző készítmények árának csökkentésére a HIV-fertőzéssel, más opportunist fertőzésekkel és a HIV vírushoz kapcsolódó daganatos megbetegedésekkel kapcsolatos megelőzés, kezelés és ellátás és támogatás területén.

VI. NYOMONKÖVETÉS

51. A tagoknak megfelelő mechanizmust kell kiépíteniük, vagy használniuk kell a már meglévő mechanizmusait a HIV/AIDS és a munka világára vonatkozó nemzeti politikái eredményeinek nyomon követésére, és javaslatokat kell megfogalmazniuk azok elfogadására és megvalósítására.

52. A nemzeti politikák eredményeinek nyomon követésére szolgáló mechanizmusban egyenlő mértékben képviseltetnie kell magát a legreprezentatívabb munkaadói és munkavállalói szervezeteknek. Ezen túlmenően e szervezetekkel a mechanizmus keretében a szükséges gyakorisággal konzultálni kell, figyelembe véve a HIV-fertőzöttek szervezeteinek véleményét, a szakértői jelentéseket és a szakmai tanulmányokat.

53. A tagoknak a lehető legnagyobb mértékben részletes információkat és statisztikai adatokat kell gyűjteniük és kutatásokat végezni a HIV/AIDS és a munka világa témára vonatkozóan nemzeti és ágazati szinten, figyelembe véve a nők és férfiak megoszlását és más releváns tényezőket.

54. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának 19. cikkében említett jelentésen túlmenően az UNAIDS-nek küldött és a vonatkozó nemzetközi okmányok értelmében készített jelentésekbe bele lehetne foglalni a jelen Ajánlás alapján hozott intézkedések rendszeres értékelését is.